

Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

---

Číslo: 9

Materiál určený na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Trebišove dňa: 14. 06. 2021

Názov materiálu: Informatívna správa zo zasadnutia Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Obsah materiálu: - informatívna správa

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove

berie na vedomie

Informatívnu správu zo zasadnutia Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity zo dňa 17. 05. 2021.

Predkladá: Mgr. Jindřich Sosna, predseda komisie

Spracoval: Mgr. Miroslava Brindová, tajomníčka komisie

V Trebišove 20. 05. 2021

Mgr. Jindřich Sosna v. r.

Informatívna správa zo zasadnutia komisie dňa 19.05.2021

Poslanci

Neposlanci

Prítomní členovia komisie:

1. Mgr. Jindřich Sosna
2. Ing. Gejza Gore
3. Koloman Demeter
4. MVDr. Ivan Hrdlík

1. Dezider Šandor
2. Bc. Jana Germanová
3. Mgr. Marián Cabada

Ostatní prítomní:

1. Mgr. Peter Pipa
2. PhDr. Ivan Petrovič
3. Mgr. Martin Dzielavský

Priebeh rokovania:

Komisia Mestského zastupiteľstva v Trebišove na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity prerokovala program zasadnutia a jednohlasne schválila program zasadnutia bez doplnenia ďalších bodov.

1. V bode 2. programu zasadnutia komisie bol predložený členom komisie k prerokovaniu Plán programu zasadnutia komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity.

Komisia jednohlasne schválila predložený prerokovaný plán zasadnutia komisie.

2. V bode 3. programu zasadnutia komisie riaditeľ ÚPSVaR Trebišov, Mgr. Martin Dzielavský informoval prítomných členov komisie o aktuálnej situácii a možnostiach pri zamestnaní nízkokvalifikovaných uchádzačov o zamestnanie najmä z prostredia marginalizovanej rómskej komunity. V meste Trebišov je rozsiahla marginalizovaná rómska komunita. Najväčšia časť tejto komunity poberá dávky v hmotnej núdzi. Poberatelia dávky v hmotnej núdzi nemusia byť zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie a častokrát ani nie sú. Za veľký problém riaditeľ ÚPSVaR Trebišov, Mgr. Martin Dzielavský označil fakt, že mesto je konfrontované s regionálnymi špecifikami a to hlavne problematiku regionálnych rozdielov, ktorá sa vyznačuje vysokou nezamestnanosťou v dôsledku ktorej sa mnoho ľudí nielen z rómskej komunity dostáva na hranicu chudoby. Ďalej riaditeľ úradu zdôraznil fakt, že v dôsledku vysokej miery nezamestnanosti v rómskej komunite, dochádza k neustálemu prepadu životnej úrovne, k prehlbovaniu nezájmu pracovať a sebarealizovať sa. ÚPSVaR

Trebišov vypracoval aj regionálny projekt pod názvom „Podporou k úspechu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v okrese Trebišov“. Za cieľovú skupinu projektu boli vybraní znevýhodnení uchádzači o zamestnanie, ako aj marginalizovaná rómska komunita. Na základe uvedeného projektu a podnetov bol prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vypracovaný projekt „Pracuj, zmeň svoj život“, do ktorého sa mohli zapojiť všetci zamestnávateľia. Realizáciou tohto projektu došlo k zvýšeniu zamestnanosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna sa zaujímal o to, aké projekty v súčasnom období realizuje ÚPSVaR Trebišov. Odpoveď mu poskytol riaditeľ ÚPSVaR Trebišov, Mgr. Martin Dzielavský, ktorý uviedol, že v súčasnom období sa realizuje projekt na podporu zamestnávania uchádzačov o zamestnanie v odvetví poľnohospodárstva, Národný projekt Podpora zamestnanosti, Národný projekt, Cesta na trh práce³, Podpora integračných podnikov, Projekt REPAS +, KOMPAS+. Z praxe možno konštatovať, že najviac využívané nástroje, do ktorých je zapojená rómska marginalizovaná komunita je príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec a príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby. Predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna reagoval na vyjadrenie riaditeľa ÚPSVaR Trebišov a uviedol, že spolupráca mesta Trebišov a ÚPSVaR Trebišov je nastavená na veľmi dobrej úrovni. V záujme mesta Trebišov je aj naďalej dlhodobo zamestnávať nízkokvalifikovaných osôb z marginalizovanej rómskej komunity, avšak je potrebná aj participácia štátu na zamestnaní nízkokvalifikovaných rómskych občanov. Predseda komisie apeloval na náčelníka mestskej polície Mgr. Petra Pipu o vyjadrenie k otázke zamestnanosti rómov na tzv. MOPS. Samotný projekt MOPS v roku 2017 nebol schválený mestským zastupiteľstvom Trebišov. Náčelník poskytol informáciu o tom, že na základe opakovanej komunikácie s riaditeľkou odboru implementácie projektov Úradu vlády SR pre rómske komunity Mgr. Adrianou Ďatkovou boli do roku 2021 schválené MOPS na 3- 4 roky. V priebehu roka 2021 bol prísľub otvorenia projektu na jeden rok čo bolo aj zrealizované, len ako pokračovanie pre projekty MOPS schválené v roku 2017. To znamená že mesto Trebišov sa nemohlo o tento projekt uchádzať. Nové programové obdobie projektov začína od roku 2021 -2027, pričom v súčasnosti prebieha schvaľovanie partnerskej dohody medzi EÚ a SR, v januári 2022 sa predpokladá schválenie operačného programu Ľudské zdroje a následne cca od júna 2022 je predpoklad vyhlásenia výziev MOPS, kde sa mesto Trebišov môže uchádzať o projekt MOPS na niekoľko rokov. V rámci spoločnej komunikácie boli s riaditeľkou odboru odkomunikované aj bližšie podmienky, odporúčania a praktické požiadavky v novom nastavení projektu MOPS.

O slovo požiadal člen komisie MVDr. Ivan Hrdlík, ktorý navrhol, aby rómov, ktorí zodpovedne pristupujú k svojej práci a majú záujem pracovať, aby im bola poskytnutá možnosť zamestnať sa na dobu neurčitú. Rómovia by boli motivovaní víziou poberania platu a stabilného miesta. Koloman Demeter prejavil súhlas s návrhom člena komisie MVDr. Ivanom Hrdlíkom. Člen komisie z radu neposlancov Dezider Šandor sa dotazoval na riaditeľa ÚPSVaR Trebišov, Mgr. Martina Dzielavského, v akom štádiu je realizácia projektov zameraných na podporu zamestnanosti. Riaditeľ ÚPSVaR Trebišov, Mgr. Martin Dzielavský odpovedal, že očakával, že to bude k 1.6.2021, ale či sa to zrealizuje závisí od uvoľnenia projektov Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny. Dezider Šandor vyzdvihol spoluprácu ÚPSVaR Trebišov a poďakoval im za záujem riešiť otázku zamestnanosti rómov. Ďalej sa Dezider Šandor zaujímal o inštitút osobitného príjemcu, ktorý ho označil za vhodný nástroj na zabezpečenie zodpovedného hospodárenia s financiami. Predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna súhlasil s členom komisie Deziderom Šandorom a doplnil ho s tým, že pre zabezpečenie čo najefektívnejšieho adresného a účelného využitia štátnej sociálnej dávky je nevyhnutná intenzívna spolupráca obcí so zainteresovanými inštitúciami, ako sú úrad práce sociálnych vecí a rodiny. Člen komisie Dezider Šandor uviedol, že obyvatelia rómskej osady majú záujem o poberanie financií prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu.

Komisia jednomyselne odporučila poslancom MsZ vziať na vedomie Informatívnu správu ÚPSVaR Trebišov o aktuálnej situácii a možnostiach pri zamestnaní nízkokvalifikovaných uchádzačov o zamestnanie najmä z prostredia marginalizovanej rómskej komunity.

3. V 4. bode programu Náčelník MsP Trebišov, Mgr. Peter Pipa, predniesol Informatívnu správu o stave verejného poriadku na území Mesta Trebišov a dodržiavanie karanténnych opatrení v súvislosti s pandemickou situáciou COVID-19. V úvode správy náčelník uviedol, že MsP Trebišov zabezpečovala intenzívnu kontrolu dodržiavania platných uznesení vlády SR počas vyhlásenia núdzového stavu predovšetkým dodržiavania zákazu vychádzania, dodržiavanie karanténnych povinností osôb, izoláciu osôb pozitívnych na ochorenia COVID -19 a karanténu osôb, ktoré s nimi prišli do úzkeho kontaktu. MsP Trebišov, najčastejšie spolupracovala s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Trebišove, s obvodným oddelením PZ SR pri koordinovaní a prijímaní konkrétnych opatrení. Ďalej náčelník MsP Mgr. Peter Pipa uviedol, že vo vzťahu k ochrane zdravia obyvateľov mesta a verejného poriadku, tomu bolo podriadené plánovanie a priebeh hliadkovej služby. Zo štatistických údajov boli náčelníkom MsP Mgr. Petrom Pipom, uvedené nasledujúce informácie:

- Celkovo bolo zistených 25 priestupkov pri porušení zákazu vychádzania resp. nedodržania protipandemických opatrení v sume 1 490 Eur,
- 17 priestupkov v blokovom konaní v sume 1 040 Eur.

V marginalizovanej rómskej komunite bolo 9 priestupkov v sume 225 Eur, a to najmä z dôvodu krádeže drevnej hmoty z Mestského parku a Bučovho lesa a to aj napriek vyhlásenému núdzovému stavu a zákazu vychádzania. Mesto v súčinnosti s mestskou políciou v čase zákazu vychádzania zabezpečilo tri krát do týždňa predaj dreva v priestore bývalého skladu CO. Cieľom bolo zabezpečiť Rómom dostatočný prístup ku kúpe dreva v čase pandémie. Predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna sa zaujímal o to, aký bol najväčší problém v čase nevyhnutného dodržiavania pandemických opatrení. Odpoveď mu poskytol náčelník MsP, ktorý za najväčší problém označil tzv. kontajnerizmus. Po uvoľnení opatrení sa prehĺbil druhý pretrvávajúci negatívny jav, ktorým je žobranie pred supermarketmi. Na uvedený problém je ťažko reagovať zo strany príslušníkov MsP, nakoľko nie je možné udeliť sankciu resp. je nevymáhateľná a mesto Trebišov by samotný proces vymáhania sankcie bezvýsledne finančne zaťažilo. Predseda komisie otvoril diskusiu, z ktorej vzišla otázka od predsedu komisie, koľko bolo skontrolovaných osôb na základe dennej vykonanej kontroly dodržiavania karantény. Náčelník MsP odpovedal, že na základe pravidelne aktualizovaného zoznamu RÚVZ Trebišov, bolo skontrolovaných celkom 495 osôb v 129 domácnostiach v rómskej osade, pričom u 16 osôb bolo zistené porušenie karanténnych opatrení, ktoré boli odstúpené na správne konanie RÚVZ Trebišov. V závere správy náčelník MsP vyzdvihol spoluprácu rómskej poriadkovej služby pod vedením Dezidera Šandora. K danej téme o slovo nepožiadali žiadni ďalší člen komisie z radu poslancov a neposlancov.

Komisia odporučila poslancom MsZ vziať na vedomie Informatívnu správu o stave verejného poriadku na území mesta Trebišov a dodržiavanie karanténnych opatrení v súvislosti s pandemickou situáciou COVID -19.

4. V 5. bode programu PhDr. Ivan Petrovič vedúci oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia, oboznámil prítomných členov komisie o stave a vývoji ochorenia COVID - 19 v rómskej osade. V úvode správy boli prítomní členovia komisie z radu poslancov a neposlancov, ako aj prizvaní hostia informovaní o tom, že RÚVZ so sídlom v Trebišove, ako orgán verejného zdravotníctva vykonával v MRK na základe hlásenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti epidemiologické

vyšetrovanie v ohnisku nákazy, ktoré spočívalo v získavaní údajov potrebných k zadaniu prípadu do epidemiologického informačného systému. Išlo najmä o dohľadávanie kontaktov s osobou pozitívnou a v prijímaní cielených preventívnych opatrení na zamedzenie šírenia ochorenia. Za posledných 16 kalendárnych týždňov roku 2021 bolo v MRK v Trebišove odhadom v karanténe alebo v izolácii spolu 1 000 osôb, z toho približne 400 osôb s pozitívnym výsledkom na ochorenia COVID – 19. RÚVZ so sídlom v Trebišove neevduje za obdobie od 01.01.2021 do 10.05.2021 žiadne úmrtie v priamej súvislosti s ochorením COVID – 19 u osoby z MRK Trebišov. PhDr. Ivan Petrovič z RÚVZ, ďalej prítomných informoval o tom, že odborní zamestnanci tunajšieho úradu niekoľko týždňov pravidelne zabezpečovali v priestoroch ZŠ I. Krasku preventívne antigénové testovanie úzkych kontaktov žijúcich v spoločnej domácnosti s pozitívnou osobou. O slovo požiadal predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna, ktorý sa zaujímal o ďalšie odporúčania v súvislosti s preventívnymi opatreniami v MRK na zamedzenie šírenia koronavírusu (COVID-19). Odpoveď mu poskytol PhDr. Ivan Petrovič, ktorý predstavil nasledujúce odporúčania na zamerané na predchádzanie šírenia vírusového ochorenia COVID - 19:

- aktívne monitorovanie situácie v MRK v meste Trebišov,
- monitorovanie návratilcov zo zahraničia,
- vykonávanie preventívnych osvetových kampaní v tejto komunite,
- v súčinnosti s organizáciou Zdravé regióny pokračovať v projekte „Kontrolný hygienický bod“ pri rómskej osade. V závere PhDr. Ivan Petrovič vyzdvihol antigénové testovanie v MRK v Trebišove, ktoré bolo priebežne zabezpečované Mestským úradom v Trebišove.

Komisia odporučila poslancom MsZ vziať na vedomie Informatívnu správu RÚVZ Trebišov o stave a vývoji ochorenia COVID – 19 v rómskej osade.

5. V 6. bode programu „Rôzne“ požiadal o slovo predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna, ktorý sa zaujímal o odchyt psov v rómskej osade. Odpoveď poskytol náčelník MsP Mgr. Peter Pipa, ktorý uviedol, že pravidelný odchyt túlavých zvierat v rómskej osade bol z dôvodu nepriaznivého vývoja pandemickej situácie pozastavený a po zlepšení situácie bol realizovaný 13.05.2021 (52 psov). Odchyt túlavých psov realizujú traja odborne vyškolení príslušníci MsP. Odchytené psy preberá občianske združenie Pomoc psíkom na Východnom Slovensku so sídlom vo Veľkých Kapušanoch. MVDr. Ivan Hrdlík sa dotazoval na harmonogram odchytu túlavých psov. Náčelník MsP uviedol, že do mesiaca sa plánuje ďalší odchyt túlavých psov, avšak samotná realizácia závisí od kapacity zariadenia, ktorá psov preberá, na základe zmluvy uzavretej s mestom Trebišov. Plánovaný odchyt psov je v pláne MSP dvakrát ročne, ale prispôsobuje sa počtu túlavých psov v osade. Člen komisie z radu neposlancov Dezider Šandor sa zapojil do diskusie s návrhom, aby sa viedla podrobná evidencia majiteľov psov a následne sa vykonával častejší odchyt. Náčelník MsP Mgr. Peter Pipa reagoval na daný podnet s tým, že v záujme samotných rómov je si psov ponechať z dôvodu premnoženia potkanov. Členka komisie z radu neposlancov Bc. Jana Germanová sa zapojila do diskusie a poukázala na riešenie problému s vytváraním nelegálnych skládok odpadov a následným premnožením nielen potkanov, ale aj rôznych chorôb, osvetou o zvýšení dodržiavania hygieny prostredníctvom koordinátorov. Ďalej členka komisie Bc. Jana Germanová navrhla častejší vývoz odpadu z rómskej osady. Predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna reagoval na podnet členky komisie a dodal, že každý týždeň sa vyváža sedem kontajnerov, avšak vyššia intenzita vývozu je náročná z hľadiska rozpočtu mesta. V rámci diskusie o slovo požiadal MVDr. Ivan Hrdlík, ktorý sa zaujímal o prevenciu kriminality v rómskej osade. Ako riešenie navrhol, zriadiť rómske hliadky, ktoré by dbali na poriadok a bezpečnosť v rómskej osade. Náčelník MsP Mgr. Peter Pipa sa k téme vyjadril, že kriminalita v rómskej osade sa presunula do zadnej časti osady, ktorá nie je

pod kontrolou kamerového systému. Mestský kamerový systém pokrýva všetky vstupy a výstupy z rómskej osady. Na základe písomnej žiadosti riaditeľa Obvodného oddelenie policajného zboru Slovenskej republiky v Trebišove k zabezpečeniu kamier v zadnej časti osady, bola uvedená požiadavka zaslaná na Prezídium PZ odbor prevencie kriminality, s cieľom uchádzať sa o eurofondové výzvy po ich vyhlásení s predpokladom vyhlásenia v roku 2022. V závere bodu „Rôzne“ predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna, oboznámil prítomných členov komisie o tom, že v mestskom parku boli zdemontované nástroje na cvičenie, z dôvodu dodržania bezpečnostných opatrení

6. Na záver zasadnutia predseda komisie Mgr. Jindřich Sosna poďakoval za účasť členom komisie a prizvaným hosťom a zároveň ich vyzval k predloženiu prípadných návrhov smerujúcich k riešeniu problémov občanov mesta Trebišov.

Zapísal: Mgr. Miroslava Brindová, tajomníčka komisie

Schválil: Mgr. Jindřich Sosna, predseda komisie